

Projektas

JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

**SPRENDIMAS
DĖL JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2010 METŲ
VEIKLOS ATASKAITOS**

2011 m. gegužės 26 d. Nr.
Jurbarkas

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55–1049; 2008, Nr. 113–4290) 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu, Jurbarko rajono savivaldybės taryba nusprendžia:

Pritarti Jurbarko rajono savivaldybės viešosios bibliotekos 2010 m. veiklos ataskaitai (pridedama).

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Ričardas Juška

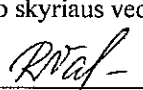
Vizos

Administracijos direktorius

Petras Vainauskas

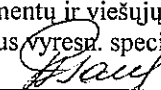
2011-05-13

Juridinio skyriaus vedėja

R. Vasiliauskienė

2011-05-13

Dokumentų ir viešųjų ryšių
skyriaus vyresn. specialistė

A. Pauliukaitienė

2011-05-13

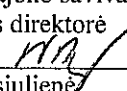
Kultūros skyriaus vedėja

Daura Giedraitienė

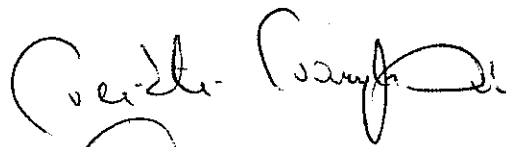

2011-05-13

Rengėjas

Jurbarko rajono savivaldybės viešosios
bibliotekos direktorė

Nijolė Masiulienė

2011-05-11

 2011-05-16

JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOJI BIBLIOTEKA

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

PRIE JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS SPRENDIMO „DĖL JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2010 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS“ PROJEKTO

2011 m. gegužės 11 d.
Jurbarkas

1. Parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55 – 1049; 2008, Nr. 113 – 4290) 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu, pateikti Jurbarko rajono savivaldybės tarybai Jurbarko rajono savivaldybės viešosios bibliotekos 2008 m. veiklos ataskaitą.

2. Kaip šiuo metu yra sureguliuoti projekte aptarti klausimai.

Ataskaita teikiama tarybai kasmet.

3. Kokių pozityvių rezultatų laukiama.

Laukiama pozityvaus įstaigos veiklos įvertinimo.

4. Galimos neigiamos priimto projekto pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Neigiamų pasekmių negali būti.

5. Kokie šios srities aktai tebegalioja (pateikiamas aktų sąrašas) ir kokius galiojančius aktus būtina pakeisti ar panaikinti, priėmus teikiamą projektą.

-

6. Projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados, ekonominiai apskaičiavimai (sąmatos), konkretūs finansavimo šaltiniai.

-

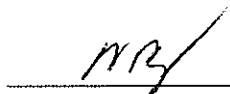
7. Projekto iniciatorius, autorius ar autorių grupė.

Jurbarko rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktorė Nijolė Masiulienė

8. Kiti, autorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

-

Jurbarko rajono savivaldybės
viešosios bibliotekos direktorė

Nijolė Masiulienė

JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2010 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBAI

2011 m. gegužės 11 d.

Viešosios bibliotekos strateginis 2007-2015 m. veiklos planas patvirtintas Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2006 m. gruodžio 21 d. sprendimu Nr. T2-356, jame atskleista Viešosios bibliotekos misija ir vizija, numatytos prioritetinės veiklos kryptys, tikslai ir uždaviniai.

Bibliotekų vaidmuo visuomenės gyvenime kasmet tampa vis svarbesnis. Gyventojų informacinės reikmės auga, todėl bibliotekos pateikia save kaip pagrindinius informacijos paslaugų teikėjus.

Ne mažiau svarbios ir kitos bibliotekų funkcijos: viešoji kultūrinė, edukacinė (šviečiamoji), rekreacinė (laisvalaikio) veikla. Kaip žinių ir informacijos centrai jos palaiko formalųjį ir neformalųjį mokymąsi, padeda žmonėms išsiugdyti savišvietos, gyvensenos ir laisvalaikio interesus, saugoja ir skleidžia vietinę etninę kultūrą ir paveldą. Bibliotekos prisideda prie bendruomenių gaivinimo, socialinės atskirties mažinimo, pilietiškumo ir bendruomeniškumo ugdymo, mokymosi visą gyvenimą.

Jurbarko rajono savivaldybės viešosios bibliotekos patalpų renovavimas ir modernizavimas - vienas svarbiausių pastarųjų metų tikslų. Strateginiame veiklos plane numatyta suremontuoti ir filialų patalpas, atnaujinti inventorių, papildyti nauja įranga bei pritaikyti patalpas neigaliųjų poreikiams. Tai leistų pagerinti ne tik darbuotojų, bet ir visų lankytojų darbo sąlygas. Didelis postūmis šioje srityje įvyko 2008-2009 metais. Bibliotekoms 2010 metai tapo išbandymu, nes dėl sudėtingos ekonominės padėties sumažėjo asignavimai visoms veiklos sritims ir numatytų tikslų įgyvendinimui.

Bibliotekų tinklas

Iš viso – 26:

Viešoji biblioteka (centrinė) – 1;

miestų filialų - 1 (Smalininkų m.);

kaimo filialų – 24;

iš jų sujungtų bibliotekų - 1 (Skirsnemunės fil.).

2010 m. uždarytas Pavidaujo filialas.

2009 m. pradžioje jungtinę veiklą (sujungtos su mokyklų bibliotekomis) vykdė trys bibliotekos: Stakių, Armeniškių, Skirsnemunės. 2009 m. rugsėjo mėnesį uždarius Armeniškių pagrindinę mokyklą, Armeniškių filialas neteko jungtinės bibliotekos statuso. Stakių pagrindinė mokykla 2009 m. buvo reorganizuota į pradinę, tačiau 2010 metais uždaryta, todėl jokios jungtinės veiklos ir čia neliko.

Rajone, kaip ir ankstesniais metais, veikia du knygų išdavimo punktai, kuriuos aptarnauja Baltraičiškės ir Žindaičių bibliotekos.

Struktūros pokyčiai

2010 metais Viešosios bibliotekos struktūra pasikeitė, nes Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2010 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. T2-8 uždarytas Pavidaujo filialas, o 2010 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. T2-9 patvirtintas didžiausias leistinas darbuotojų skaičius – 45,75 etato, t. y. 5,5 etato mažiau nei turėta 2009 m. Dėl to peržiūrėta struktūra, pareigybės, pasitarus su darbuotojais sumažinti kai kurių kaimo filialų valytojų etatai (dirbančių pilnu bibliotekininko etatu).

Bibliotekos fondas

Jei **2009 m.** Kultūros ministerija dokumentams įsigyti skyrė **31490 litų** (0,9 Lt vienam gyventojui), tai **2010 m.** šiam tikslui paskirta tik **23269 litų** (0,73 Lt vienam gyventojui). Todėl gauta 11056 egz. dokumentų mažiau, kadangi sumažėjo ir paramos būdu gautų knygų skaičius.

Periodiniams leidiniams įsigyti **2009 m.** rajono savivaldybė skyrė **73 tūkst. litų**, t.y. vienam gyventojui teko 2,2 lito naujiems periodiniams leidiniams įsigyti. **2010 m.** skirta **65 tūkst. litų** (vienam gyventojui tenka 2,03 Lt). Negalima pamiršti, kad periodiniai leidiniai kasmet brangsta.

Per 2010 m. rajono bibliotekų fondai sumažėjo 3,8 procentais.

Per metus bibliotekos gavo dokumentų:

- ❖ Viešojoji biblioteka – 3037 egz. (372 egz. mažiau nei 2009 m.);
- ❖ Smalininkų m. filialas – 377 egz. (210 egz. mažiau nei 2009 m.);
- ❖ Kaimo filialai – 8619 egz. (6613 egz. mažiau nei 2009 m.);
- ❖ Vidutiniškai 1 kaimo filialas – 359 egz. (250 egz. mažiau nei 2009 m.)

Vidutiniškai vienas kaimo filialas prenumeruojamų periodinių leidinių gavo **275**

egz.
(2009 m. – 310), vidutiniškai **22** pavadinimų.

Šiais metais paramos būdu gautos knygos sudarė apie 64,9 proc. visų gautų knygų (be periodinių leidinių). Vadinasi, bibliotekos gyvuoja tik paramos dėka ir savivaldybės periodinių leidinių prenumeratai skiriamų lėšų dėka.

Gyventojų skaičius. Vartotojų aptarnavimas

Rajono gyventojų skaičius kasmet mažėja. Lyginant su 2009 m., kai rajone gyveno 34606 gyventojai, 2010 m. pabaigoje jų buvo 32019, t. y. sumažėjo 2587 (7,5 procento).

Bibliotekose sutelkta gyventojų (pagal jų mikrorajonus):

Viešojoje bibliotekoje – 18,2 proc. (2009 m. – 15,7 proc.);

Smalininkų m. fil. – 38 proc. (2009 m. – 38,4 proc.);

Kaimo fil. – 35,9 proc. (2009 m. – 35,6 proc.).

Vartotojų skaičius:

Viešojoje bibliotekoje – 2100;

Smalininkų m. fil. – 564;

Kaimo fil. – 6834;

Iš viso: 9498

Rajono bibliotekose vartotojų skaičius lyginant su 2009 m. sumažėjo 260, iš jų Viešojoje bibliotekoje padidėjo 46, Smalininkų filiale sumažėjo 43, kaimo filialuose sumažėjo 263 (uždarytas Pavidaujo filialas). Mažiausiai vartotojų buvo: Stakiuose – 128, Griciuose – 135, Lybiškiuose – 165, Juodaičiuose – 168.

Didžiausia vartotojų grupė 2010 m. (kaip ir ankstesniais metais) buvo vyresniųjų klasių moksleiviai ir studentai – 21,7 proc., bedarbiai – 19,6 proc., pensininkai – 17,9 proc., darbininkai – 14,7 proc., tarnautojai – 14,4 proc., ūkininkai, verslininkai tesudarė 3,9 proc. visų skaitytojų, kitų kategorijų skaitytojų – 7,8 proc. Taigi dominuoja socialiai remtinios grupės: moksleiviai ir studentai, bedarbiai, pensininkai.

Šiais metais vartotojų apsilankymų skaičius padidėjo 3157 kartais, Smalininkų m. filiale padidėjo 1749 apsilankymais (atsirado kompiuteriai, internetas), kaimo filialuose padidėjo 1206 (įvestas internetas Tamošių filiale).

2010 m. rajono bibliotekose išduota 357474 egz. dokumentų, t.y. 9276 egz. mažiau nei 2009 m. Viešojoje bibliotekoje išduotis sumažėjo 1497 egz, Smalininkų fil. padidėjo 843 egz. ,

kaimo filialuose sumažėjo 8622 egz. Sumažėjimo priežastys - gauta beveik perpus mažiau naujų dokumentų, sumažėjo vartotojų. Vidutiniškai vienam skaitytojui išduota 37,6 egz. Iš jų:

- ❖ Viešojoje bibliotekoje - 36,5
- ❖ Smalininkų m. filiale - 40
- ❖ Kaimo filialuose - 37,8

Vartotojams skirtų kompiuterizuotų vietų skaičius

Viešosios bibliotekos vartotojams skirta 15 kompiuterizuotų darbo vietų, įjungtų į bendrą tinklą, turinčių prieigą prie interneto. Smalininkų m. filiale įrengtos 2 kompiuterizuotos vietos vartotojams. Kaimo filialuose 59 kompiuterizuotos vietos vartotojams: Armeniškiuose - 2, Eržvilke - 3, Girdžiuose - 2, Juodaičiuose - 4, Jurbarkuose - 3, Klausučiuose - 3, Pilies I - 3, Raudonėje - 3, Rotuliuose - 1, Seredžiuje - 2, Skirsnemunėje - 3, Šimkaičiuose - 3, Tamošiuose - 1, Vadžgiryje - 1, Veliuonoje - 3, Viešvilėje - 4, Žindaičiuose - 2. Visur yra interneto ryšys, išskyrus Rotulių filialą.

Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius bibliotekos darbuotojams

Darbuotojams rajono bibliotekose skirta 42 kompiuterizuotos darbo vietos: Viešojoje bibliotekoje - 25 (iš jų 3 Vaikų literatūros skyriuje), Smalininkų m. filiale - 1, kaimo filialuose - 16. Projektas „Bibliotekos pažangai“ visuose viešosios interneto prieigos taškuose įrengė kompiuterizuotas darbo vietas bibliotekų darbuotojams.

Renginiai

Kultūros renginių skaičius rajono bibliotekose 2010 m. sumažėjo 21 renginiu lyginant su 2009 m., nes padaugėjo informacinių renginių (akcijų):

Viešojoje bibliotekoje - 57, iš jų 37 dokumentų parodos;

Smalininkų m. fil. - 32, iš jų 23 parodos;

Kaimo fil. - 596, iš jų 348 parodos;

Iš viso: 685, iš jų 408 parodos.

Svarbiausi kultūros renginiai yra tradiciniai ir orientuoti į žymių krašto žmonių kūrybos populiarinimą.

Balandžio 23 - 30 dienomis vyko dešimtoji **nacionalinė bibliotekų savaitė**. Jos metu apdovanota geriausia 2009 metų bibliotekininkė Rasa Miliūnienė, Viešosios bibliotekos vyresn. bibliografė.

Balandžio 27 - 28 dienomis vyko **Vaikų knygos šventė** „Knyga - ištikimiausia pašnekovė“. 27 d. šventė vyko Naujamiesčio vidurinės mokyklos bibliotekoje, o 28 d. - Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje.

Gegužės 28 d. Jurbarko kultūros centro mažojoje salėje buvo surengtas kraštiečių rašytojų

Vytauto Girdzijausko 80-mečiui ir Eugenijaus Ignatavičiaus 75-mečiui skirtas kūrybos vakaras. Į jį atvyko abu jubilatai ir „Naujosios Romuvos“ redaktorius Andrius Konickis. Juos nuoširdžiai sveikino Jurbarko rajono savivaldybės meras R. Juška, vadžgiriečiai, eržvilkiečiai ir būrys jurbarkiečių. Grojo Eržvilko „Bandonija“. Parengta paroda „Lyg pavasario potvynio nešama kalba“.

Spalio 1 d. Jurbarko rajono savivaldybės viešoji biblioteka kartu su partneriais Veliunos seniūnija, Veliunos kultūros centru, Jurbarko krašto muziejaus Veliunos skyriumi, P.

Cvirkos memorialinė sodyba – muziejum organizavo tradicinę šventę, apibendrintai vadinamą **Novelės vakaru**. Renginio rėmėjas - Jurbarko rajono savivaldybė.

Į šventę atvykę rašytojai ir svečiai susitiko prie 2009 metais pastatytos ažuolo skulptūros – rodyklės ties kelio Kaunas – Jurbarkas posūkiu į Klangius, Petro Cvirkos tėviškę (autorius L. Saladis). P. Cvirkos memorialinėje sodyboje – muziejuje pristatytas atnaujintas ir papildytas P. Cvirkos literatūros premijos laureatų informacinis stendas, aplankyti muziejaus pastatai, apžiūrėti eksponatai. Veliuonos krašto istorijos muziejuje pristatyta ekspozicija. Pasodintas šių metų P. Cvirkos literatūros premijos laureato Vytauto Girdzijausko ažuolas laureatų giraitėje.

Veliuonos kultūros centre įvyko Novelės vakaras, kurį jau antrą kartą vedė Maironio lietuvių literatūros muziejaus direktorė Aldona Ruseckaitė. Naujausias novelės skaitė atvykę rašytojai Vytautas Girdzijauskas, Eugenijus Ignatavičius, Vytautas Čepiauskas, Aldona Ruseckaitė, literatūros kritikas Alfredas Guščius. Jurbarko rajono savivaldybės meras Ričardas Juška įteikė kasmetinę P. Cvirkos literatūros premiją (3 tūkstančius litų) šių metų laureatui Vytautui Girdzijauskui už knygą „Žiemos metafizika“. Jubiliejaus proga pasveikinta rašytoja Aldona Ruseckaitė (60) ir literatūros kritikas Alfredas Guščius (70).

Koncertavo Jurbarko kultūros centro vaikų folkloro ansamblio „Pasagėlė“ grupė (vadovė Aušra Mičulė).

Mokamos paslaugos

Mokamos paslaugos bibliotekose teikiamos vadovaujantis Kultūros ministro 2005 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. IV-502 „Dėl valstybės ar savivaldybių įsteigtų bibliotekų teikiamų mokamų paslaugų sąrašo tvirtinimo“ ir Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2006 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. T2-9 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės viešosios bibliotekos teikiamų mokamų paslaugų“. Teikiamos šios mokamos paslaugos: spausdintos informacijos (dokumentų) fragmentų kopijavimas, spausdinimas spausdintuvais ir įrašymas į elektronines laikmenas, skenavimas, TBA.

Už kopijavimą ir dokumentų spausdinimą per 2010 m. gauta 2343 Lt (2009 m. - 1272 Lt):

❖ Viešojoje bibliotekoje – 1424 Lt (2009 m. - 632 Lt)

❖ Filialuose – 919 Lt (2009 m. - 640 Lt)

Lietuvos autorių teisių gynimo agentūrai (LATGA A) už reprografinio atgaminimo būdu padarytas kopijas 2010 m. sumokėta 544 Lt. Daugiausia kopijų padarė Klausučių (175 Lt), Girdžių (156 Lt), Pilies I (151 Lt) filialai.

Lėšos, gaunamos už mokamą TBA paslaugą, bibliotekos biudžeto visai nepapildo, nes yra išleidžiamos siunčiamų dokumentų pašto paslaugoms apmokėti.

Naujos paslaugos

Viešojoje bibliotekoje 2010 metų pavasarį įdiegta nauja skaitytojų savitarnos sistema su integruota vaizdo stebėjimo sistema. Projektą parengė Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, remiantis ES struktūrinių fondų finansuojamo projekto „Interaktyvių elektroninių paslaugų, skirtų leidiniams ir publikacijoms užsakyti bei gauti viešosiose bibliotekose plėtra“ teikiamomis galimybėmis.

Bibliotekos skaitytojų savitarnos sistemą sudaro dvi dalys: dokumentų grąžinimo įrenginys (DGI), skirtas skaitytojams grąžinti knygas bibliotekos nedarbo metu, įrengtas lauke prie įėjimo į biblioteką, ir vaizdo kamera, įrengta prie DGI, skirta įvykių, susijusių su dokumentų grąžinimu, registravimui.

Paslauga dar nauja, bet pasiteisino, skaitytojai ją naudoja ir yra patenkinti. Grąžintų dokumentų apskaita vykdoma per LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemę. Per tris 2010 metų ketvirčius per šį įrenginį dokumentus grąžino 57 vartotojai.

2010 m. rugsėjo mėnesį Viešoji biblioteka pasirašė bendradarbiavimo sutartį su elektros ir elektroninės įrangos gamintojų ir importuotojų asociacija EEPA dėl panaudotų baterijų ir akumuliatorių surinkimo dėžučių pastatymo viešosiose bibliotekose. Asociacija siekia sukurti veikiančią elektros ir elektroninių atliekų tvarkymo sistemą, kuri sudarytų sąlygas gyventojams kuo patogesne forma atsikratyti šių atliekų nekenksmingu aplinkai būdu. Bibliotekos priėmė pasiūlymą talkinti įgyvendinant šį tikslą. Dėžutės su ekologinio švietimo programos „Gyvas medis“ logotipu pastatytos Viešosios bibliotekos skaitykloje, Vaikų literatūros skyriuje ir 17-oje filialų. Apie šią paslaugą paskelbta rajono laikraštyje „Šviesa“, vartotojai informuojami individualiai, kai kuriuose filialuose rengiamos akcijos.

Kraštotyros veikla

Pagrindinės kraštotyros veiklos kryptys Viešojoje bibliotekoje: kraštotyros fondo kaupimas, kraštotyros įrašai LIBIS analizinės bibliografijos posistemyje, kraštotyros medžiagos rinkimas ir kaupimas, krašto pažinimo, kultūros paveldo darbų ruošimas, renginių, parodų organizavimas, ryšiai su kraštiečiais, kraštotyros medžiagos sklaida.

Biblioteka bendradarbiauja su kraštiečiais rašytojais: J. Juškaičiu, V. Girdzijausku, E. Ignatavičiumi, V. Martinkumi, kalbininkais A. Piročkinu, V. Drotvinu, A. Balašaičiu. A. Piročkinas padovanojo Viešajai bibliotekai paties sudarytą rankraštinių 431 puslapio darbą „Jurbarko miesto ir valsčiaus kronika 1918 – 1940 metai“, kuriame suregistruoti straipsniai iš to meto spaudos leidinių.

Informacinė veikla

Daugėja vartotojų, ieškančių informacijos internete, LIBIS ir kitose duomenų bazėse. Reklamuojant projekto „Bibliotekos pažangai“ veiklą žiniasklaidos priemonėmis išaugo susidomėjimas kompiuterija.

Vartotojai lankosi VB žiniatinklyje www.jurbarkas.rvb.lt. Virtualių apsilankymų skaičius visose viešą interneto prieigą turinčiose bibliotekose 2010 m. – 3319 (2009 m. – 1874), interneto seansų skaičius – 37407 (2009 m. – 23408), iš jų Viešojoje bibliotekoje – 12821.

Jau aštuntus metus Jurbarko VB Interneto skaitykla teikia paslaugas vartotojams. Biblioteka užtikrina skaitytojų teises į laisvai prieinamą informaciją. Kompiuteriuose instaliuota programinė įranga suteikia galimybes vartotojams naudotis deklaracijų pildymo programa ABBYY e Form Filler 2,5 (parsiųstos pagrindinės pajamų deklaracijų formos), Skype (su vaizdo kameromis), MapPoin Europe, Microsoft Office Visio ir kitomis taikomosiomis programomis. Viešosios bibliotekos vartotojai naudojami duomenų bazėmis: Infoplex, Verslo žinių, Oxford reference online, Grove music online, Grove art online, visatekste EBSCO publishing (suteikti 2 nuotoliniai prisijungimai), B. Piesarskio virtualiu lietuvių-anglų, anglų-lietuvių kalbų žodynu.

Projektas „Bibliotekos pažangai“, orientuotas į vyresnio amžiaus vartotojus, visus metus vykdė įvairias akcijas: „Internetas Jūsų sodui“, „Mėgstantiems fotografuoti“, „Pirmas kartas internete? Drąsiau! Pirmyn!“ . Vykusios akcijos buvo naudingos ir pritraukė į biblioteką daugiau lankytojų, ypač vyresnio amžiaus žmones, kuriems naudojantis internetu reikalinga pagalba. Per metus suteikta 511 konsultacijų.

Vyko gyventojų mokymai pagal programą „Kompiuterinis raštingumas pradedantiesiems“. Mokymus baigė 21 asmuo, išklauses pilną 20 val. kursą. Mokymai vyks ir 2011 metais, nes norinčių dalyvauti tik daugėja.

Viešosios interneto prieigos taškų veikla filialuose

Projekto „Bibliotekos pažangai“ vykdoma viešinimo akcija per radiją ir televiziją priminė apie bibliotekas, kuriose verta apsilankyti. Aktyviai dalyvauta akcijose, kurios atkreipė atskirų gyventojų grupių dėmesį, paskatino apsilankyti bibliotekose, pakėlė jų prestižą.

2010 metais rajone veikė 17 VIP taškų, 15 iš jų filialuose. Naujų taškų neįsteigta ir daugiau neplanuojama. Tamošių filiale įrengtas internetas, pastatyti seni kompiuteriai, bet biblioteka pilnai atlieka VIPT-o funkcijas.

Aktyviai vyko gyventojų mokymai. Grupėse apmokyta 40 gyventojų. Filialuose mokytį grupėmis labai sudėtinga, todėl daugiausia dominavo individualūs mokymai, taip apmokyti 232 gyventojai. Populiariausios buvo gyventojų konsultacijos: 3320-čiai gyventojų suteikta 3928 konsultacijos.

Personalas. Kvalifikacijos kėlimas

Metų pabaigoje bibliotekose dirbo 51 darbuotojas (45,75 etato) (2009 m. - 54 darbuotojai, 51,25 etato), iš jų 42 bibliotekininkai. Viešojoje bibliotekoje dirba 21 darbuotojas, iš jų 15 bibliotekininkų, filialuose – 30 darbuotojų, iš jų 27 bibliotekininkai.

Darbuotojų kaita pastaraisiais metais maža. 2010 m. atleista viena kaimo filialo darbuotoja (uždarius Pavidaujo filialą). Viešojoje bibliotekoje atleisti du darbuotojai (dėl etatų mažinimo).

Nepilną darbo dieną dirba 22 darbuotojai, iš jų:

- ❖ Viešojoje bibliotekoje – 3
- ❖ Filialuose – 19

Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas:

- Su aukštuoju – 15, iš jų su bibliotekiniu – 11
- Su aukštesniuoju – 25, iš jų su bibliotekiniu – 16

Bibliotekininkams šiandien nepakanka išmanyti bibliotekinį darbą - jie turi būti informacijos vadybininkais, turėti psichologijos žinių, išmanyti informacines technologijas. Viešosios bibliotekos administracija skatina darbuotojų mokymąsi, stengiasi sudaryti sąlygas jį siekti, tačiau ne visuomet tai pavyksta dėl nepakankamų lėšų. Bibliotekininkams, vykstantiems į mokymus apskrityje 2010 m. nebuvo mokami dienpinigiai, filialų darbuotojams neapmokamos kelionės išlaidos. Tačiau dėl šios priežasties nė viena bibliotekininkė neatsisakė mokymų.

Pagrindinė darbuotojų kvalifikacijos kėlimo institucija yra **Kultūros darbuotojų tobulinimosi centras**. 2010 metais čia kvalifikaciją kėlė 3 viešosios bibliotekos darbuotojos ir viena kaimo filialo darbuotoja.

Tauragės apskrities viešojoje bibliotekoje projekto **“Bibliotekos pažangai”** mokymuose dalyvavo 11 viešosios bibliotekos darbuotojų. Išvežti tiek žmonių mokytis buvo tikrai sudėtinga, nes reikėjo nemažų lėšų.

Pasiteisino mokymų organizavimas vietoje. Dvylika viešosios bibliotekos ir filialų darbuotojų buvo apmokyta Jurbarko („Suaugusiųjų mokymo pagrindai“), kadangi nebuvo reikalinga kompiuterių klasė.

Devyni Viešosios bibliotekos darbuotojai mokėsi įvairiuose seminaruose, konferencijose. Gana populiarūs buvo **nuotoliniai mokymai**, nors jiems reikėjo nemažai darbo laiko ir laisvalaikio. Juose mokėsi 6 viešosios bibliotekos ir filialų darbuotojai.

Materialinė bazė. Techninis aprūpinimas

Svarbiausias uždavinys materialinės bazės gerinimo srityje yra pastato Vilniaus g. 4 rekostravimo ir pritaikymo viešosios bibliotekos reikmėms projekto vykdymas. Nuo 2008 m. įsisavinta 6,6 mln. litų (visam projektui reikalinga 11,5 mln. litų).

Filialų, esančių seniūnijų pastatuose, patalpos per pastaruosius metus pakankamai sutvarkytos (Eržvilko, Girdžių, Juodaičių, Jurbarkų, Raudonės, Seredžiaus, Skirsnemunės, Veliuonos, Smalininkų m.). Čia įkurti VIPTai, aprūpinti baldais, įranga, apsaugos priemonėmis. Kartu su kultūros namais esančiose bibliotekose sąlygos yra nepatenkinamos, dėl lėšų trūkumo jos neremontuojamos eilę metų (Baltraitiškės, Kartupių, Pašaltuonio, Stakių, Vadžgirio). Šalta

nuomojamose Lybiškių filialo patalpose. Uždarius Paulių pradinę mokyklą, Paulių biblioteka liko viena visame pastate, be šildymo sistemos (šildoma tik elektriniu šildytuvu).

Per 2010 m. materialinės bazės srityje pokyčių neįvyko. Dėl sunkios ekonominės padėties stipriai sumažintas Viešosios bibliotekos biudžetas neleido atlikti jokių remonto darbų, pirkti baldų ar kitos įrangos. Įsigytos tik būtiniausios priemonės, reikalingos įstaigų egzistavimui.

Patikrinus priešgaisrinę saugą Smalininkų filiale ir Vaikų literatūros skyriuje, gautas nurodymas įrengti gaisrinę signalizaciją. Tai atlikta gavus papildomų lėšų iš savivaldybės (Smalininkų fil. – 4000 litų, VLS – 2418 litų). Priešgaisrinė sauga yra nepakankama beveik visose bibliotekose, nes tam niekada neskiriama pakankamai lėšų.

Bibliotekų įvaizdį stipriai keičia kasmet vis plačiau diegiamos informacinės technologijos. IT ūkį sudaro 102 kompiuteriai, iš jų 60 vartotojams, 42 darbuotojams, 21 kopijuoklis - multifunkcinis įrenginys. Viešojo interneto prieiga teikiama Viešojoje bibliotekoje, jos Vaikų literatūros skyriuje ir 15 filialų. Informacinių technologijų įranga gana greitai susidėvi ir pasensta, jai prižiūrėti ir atnaujinti reikia finansinių resursų, kurių rajono biudžetas skiria nepakankamai.

Finansavimas

Finansavimas iš rajono savivaldybės biudžeto pastaraisiais metais kasmet didėjo, bet 2010 m. sumažėjo daugiau nei 80 tūkst. litų. Didžiąją dalį sudarė darbo užmokestis – 81,9 procento. Pastatų šildymui, elektros energijai ir ryšiams apmokėti lėšų gauta daugiau, todėl biblioteka neturėjo skolų.

Darbo užmokesčiui gauta 69308 litais mažiau nei pernai (t.y maždaug vieno mėnesio darbo užmokestis). Siekiant išsiversti su šiomis lėšomis, peržiūrėta įstaigų ir etatų struktūra (sumažinta 5,5 etato), darbuotojai ėjo taip vadinamų nemokamų atostogų.

Bibliotekoms labai svarbu gauti pakankamai lėšų periodinių leidinių prenumeravimui. Jei 2008 m. skirta 70 tūkst. Lt, 2009 m. – 73 tūkst. Lt, tai 2010 m. – 65 tūkst. litų (8 tūkst. Lt mažiau nei 2009 m.). Knygoms įsigyti lėšų neskiriama.

Kitoms prekėms įsigyti skirta net 9873 litais mažiau nei 2009 m., todėl neįsigyta jokio inventoriaus. O ilgalaikio turto įsigijimui ir jo remontui šiais metais neskirta nei lito.

Išlaidų str.	2009 m. Lt	Proc.	2010 m. Lt	Proc.	Skirt.nuo 2009 m. Lt
Darbo užmokesčiui (su sodros mok.)	1079129	82,25	1009821	81,9	-69308
Šildymui ir elektros energijai	48453	3,69	83922	6,8	+35469
Ryšių paslaugoms	26009	1,98	30329	2,5	+4320
Transportui išlaikyti	6467	0,49	9168	0,7	+2701
Spaudiniams įsigyti	73000	5,56	65000	5,3	-8000
Kvalifikacijos kėlimui ir komandiruotėms	2023	0,15	2203	0,2	+180
Kitoms prekėms	23052	1,76	13179	1,1	-9873
Kitoms paslaugoms	15454	1,18	18219	1,5	+2765
Ilgalaikiam turtui įsigyti	3387	0,26	-	-	-3387
Ilgalaikio materialiojo turto remontas	35000	2,67	-	-	-35000
Iš viso:	1311974		1231841		-80133

Pajamos ir finansavimas

	2009 m. tūkst. Lt	2010 m. tūkst. Lt	Skirtumas tūkst.Lt
Savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšos	1365,7	1263,1	-102,6
Fondų lėšos(projektams)	1,9	4,0	+2,1
Specialiųjų programų lėšos	1,6	2,6	+1
Parama (2 proc. pajamų mok.)	4,3	1,9	-2,4
Lėšos iš paramos gavėjų	68,1	21,8	-46,3

Apibendrinant bibliotekų finansavimą 2010 metais, galima konstatuoti žymų pablogėjimą. Savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšų gauta 102,6 tūkst. litų mažiau, paramos gauta 48,7 tūkst. litų mažiau.

IŠVADOS

Jurbarko viešajai bibliotekai 2010 metai buvo reikšmingi, nes nepaisant sunkios šalies ekonominės padėties toliau vyko bibliotekos pastato rekonstravimo darbai. Projekto sąmatinė vertė – 11,5 mln. litų. Iki 2010 m. pabaigos įsisavinta daugiau nei 57 procentai projektui reikalingų lėšų. Jei finansavimas būtų buvęs pakankamas, 2011 metais būtų pastatyta nauja, moderni, europinius standartus atitinkanti, gyventojams patraukli ir labai reikalinga Jurbarko rajono savivaldybės viešoji biblioteka. Tačiau tai labai priklauso nuo ekonominės šalies padėties, kuri pastaraisiais metais yra nepalanki.

Bibliotekų veikla patiria nemažai iššūkių. Vis plačiau naudojamos naujos informacinės technologijos, teikiamos elektroninės paslaugos. Viešosios interneto prieigos taškai veikia jau penkiolikoje kaimo filialų (Jurbarkų, Skirsnemunės, Girdžių, Klausučių, Veliuonos, Juodaičių, Raudonės, Šimkaičių, Pilies I, Viešvilės, Smalininkų, Seredžiaus, Armeniškių, Eržvilko, Žindaičių). Šios bibliotekos aktyviai dalyvavo projekto „Bibliotekos pažangai“ rengtose akcijose, konsultavo ir mokė gyventojus naudotis kompiuteriais ir internetu.

Ruošiantis projekto „Bibliotekos pažangai“ įgyvendinimui bibliotekos buvo remontuojamos, aprūpinamos naujais baldais. Gaila, kad dėl ekonominės šalies padėties bei pasikeitusių aplinkybių 2010 metais nebuvo įrengti viešosios interneto prieigos taškai Paulių, Vadžgirio ir Rotulių filialuose.

Sumažėjęs bibliotekų finansavimas iš valstybės ir savivaldybių biudžetų tampa tikru iššūkiu, kuris neišvengiamai atsilieps bibliotekų įvaizdžiui ilgam laikotarpiui. Ypač pakenks visiškai sumažėjęs aprūpinimas naujais dokumentais (knygomis).

Nijolė Manulienė